

STYRELSEN FOR ARBEJDSMARKED OG REKRUTTERING

ADRESSE COWI A/S
Parallelvej 2
2800 Kongens Lyngby

Midtvejsevaluering af projektet: "Stå ikke i stampe, brug din rampe"

TLF +45 56 40 00 00
FAX +45 56 40 99 99
WWW cowi.dk

NOTAT

INDHOLD

1	Indledning	1
1.1	Forandringsteori	2
2	Overordnet status	4
3	Målopfyldelse	8
3.1	Aktivitetsmål	8
3.2	Resultatmål	9
3.3	Effekt mål	11
4	Erfaringer og læringer	11
5	Samlet vurdering	13

1 Indledning

Indhold

Dette notat indeholder resultaterne af midtvejsevalueringen af projektet "Stå ikke i stampe, brug din rampe", som gennemføres af SIND Pårørenderådgivning. Projektet har fået midler fra puljen "Initiativer for personer med handicap, 2015.

Mål med projektet

Målet med projektet er at sikre fleksjobgodkendte ledige med psykisk sygdom og psykisk sårbarhed, et godt og varigt fleksjob, og dermed en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Målet er endvidere at styrke muligheden for en fortsat tværfaglig og tværsektoriel indsats. Projektets basisoplysninger fremgår af tabellen neden for.

PROJEKTNR.

DOKUMENTNR.

VERSION

UDGIVELSESDATO

BESKRIVELSE

UDARBEJDET

KONTROLLERET

GODKENDT

0.2

12-02-2018

Hle

Basisoplysninger for projektet			
Projektperiode	01.01.2016	til	31.12.2018
Samlet projektbudget	4.752.224 DKK		
Overordnet mål	At sikre fleksjobgodkendte personer med psykisk sygdom og psykisk sårbarhed et varigt job.		
Primære målgruppe	Personer, der er godkendt fleksjob (oftest minifleksjob) og som har psykisk sygdom og er psykisk sårbare. Ydelsesgrundlaget er typisk ledighedsydelse. Der kan også indgå allerede ansatte, der har behov for en særlig fastholdelsesindsats (5-10%).		
Sekundære målgrupper	Virksomheder og Jobcentre.		
Samarbejdspartnere	Jobcenter Aarhus		
	Jobcenter Randers		
	Jobcenter Odder		
	Defactum (projekt evaluator ift. modellen)		
Det/de centrale virkemidler i forhold til den ønskede forandring:			
<ul style="list-style-type: none"> › Der tages udgangspunkt i borgeren og opbygges tætte relationer til borgeren og mellem de forskellige aktører (Jobcentret, virksomhederne og civilsamfundet (SIND pårørenderådgivning frivillige og pårørende), der skal understøtte borgeren i forhold til at kunne mestre en hverdag med job. › Øget fleksibilitet i indsatsen – der opbygges en samarbejdsmodel mellem jobcentret, virksomhederne og civilsamfundet (SIND pårørenderådgivning, frivillige og pårørende), som sikre, at der kan ske en hurtig reaktion, når der er behov herfor i forhold til at sikre, at målgruppen opnår et fleksjob og fastholder det. › Inddragelse af frivillige og pårørende. 			

Midtvejsevalueringen er gennemført på baggrund af et møde med indsatsgruppen, der foruden projektledelsen i SIND Pårørenderådgivning også tæller projektets samarbejdspartnere: Jobcenter Aarhus, Randers og Odder. På mødet der blev fulgt op på målene og opsamlet læringer, samt talt om forankringsperspektiverne.

1.1 Forandringsteori

Forandringsteorien for projektet er fastlagt sammen med projektet og dets samarbejdspartnere i forbindelse med en indledende workshop i maj 2016. I forbindelse med den indledende workshop blev der endvidere fastlagt indikatorer og succeskriterier for såvel aktivitetsmål, resultatmål og effektmål. Der er efterfølgende fulgt op på projektets status to gange, hvoraf den ene har været i forbindelse med denne midtvejsevaluering, og den anden i december 2016.

Hovedaktiviteter	Resultat på kort sigt	Resultat på lang sigt	Effekter -
<ul style="list-style-type: none"> › Opbygning af tværfaglig samarbejdsmodel mellem jobcentrene, virksomhederne og SIND Pårørenderådgivning (- fastlæggelse af ansvarsfordelingen og kommunikationsgange i indsatsgruppen) › Udvikling af indsatsgruppens kompetencer (Viden om dels hvordan personer med psykiske sygdom kan tackle jobs, dels om metoden "Du bestemmer", samt om de handicapkompenserende ordninger) › Udvikling af relevante medarbejders kompetencer i virksomhederne › Udvikling af kompetencerne hos målgruppens netværket (påørende/venner/frivillige) › Udarbejdelse af informationsmateriale til de frivillige mentorer, jobcentrene og borgerne, samt virksomhederne i form af pjecer til borger og virksomheder. Til jobcentre udarbejdes "retningslinjer for kollegaer" og samarbejdsmodel. Til frivillige mentorer udarbejdes en samarbejdskontrakt. › Indsatsgruppen har oprettet målrettede fleksjob til målgruppen 	<ul style="list-style-type: none"> › Målgruppen har større viden om, hvordan de skal mestre en dagligdag med job (robusthed) › Indsatsgruppen har større viden om, hvordan de understøtter (empower) målgruppen i forhold til at kunne mestre et dagligdagsliv med job › Indsatsgruppen har øget viden om psykiske sygdom og om hvordan psykiske syge kan mestre et job › Indsatsgruppen har øget viden om de handicapkompenserende ordninger › Arbejdsgiverne og relevante medarbejdere i de virksomheder, som har ansat målgruppen i fleksjob, har fået øget viden om psykisk sygdom › Arbejdsgiverne og relevante medarbejdere har fået øget viden om, hvilke jobfunktioner den enkelte borger med psykisk lidelse, kan mestre › Netværket får øget viden og redskaber og inddrages i forhold til at støtte målgruppen i hverdagen og agere som bindeled til indsatsgruppe 	<ul style="list-style-type: none"> › Målgruppen kan mestre en dagligdag med job › Indsatsgruppen kan støtte målgruppen i at opnå og fastholde et fleksjob › Arbejdsgiverne og relevante medarbejdere mestre de kompetencer (viden og inkluderende kultur), der skal til for at fastholde målgruppen › Netværket kan gå ind og støtte målgruppen i at mestre dagligdag med job › Virksomhederne opretter permanente små (fleks-)jobs til målgruppen 	<ul style="list-style-type: none"> › Øget beskæftigelse blandt målgruppen

Forandringsteorien ovenfor viser, hvordan projektet vil skabe den ønskede forandring for målgruppen, herunder hvilke hovedaktiviteter, der er eller vil blive gennemført i projektperioden, som led i at skabe forandringen.

Som det fremgår af basisoplysningerne og forandringsteorien, så er de centrale virkemidler i dette projekt dels det **tætte og tværfaglige samarbejde** mellem SIND Pårørenderådgivning, de tre jobcentre og virksomhederne, dels **udbredelsen af viden og åbenhed om målgruppen**, samt **sikring af at målgruppen kan mestre en hverdag med job** på egne vilkår og eventuelt med støtte fra pårørende, netværk og/eller frivillige. I forhold til sidstnævnte gør projektet brug af metoden "Du bestemmer", der bl.a. er baseret på kerneprincipperne frivillig-

hed og vurderingsfrihed¹. Det indebærer dels, at det er frivilligt om, den enkelte borger vil deltage i projektet, dels at det er op til borgeren selv frit at vurdere og træffe egne beslutninger. Projektmedarbejder og jobkonsulenterne fungerer således primært som facilitatorer i forhold til at bistå borgerne med at foretage vurderinger og træffe beslutninger. På denne måde sikres det, at det er borgeren selv, der tager ansvar for forløbet, samt at der gives den nødvendige tid til, at borgeren er parat til at tage næste skridt på vejen mod beskæftigelse.

I forbindelse med implementeringen af det tætte samarbejde mellem SIND Pårørenderådgivning, jobcentrene, og virksomhederne er der lagt stor vægt på at sikre, at de relevante medarbejdere har den **nødvendige viden om dels psykiske sygdomme**, dels om **hvordan psykiske syge kan mestre et job**, samt om hvilke muligheder, der er for at gøre brug af **de handicapkompenserende ordninger**. Samtidigt er der lagt stor vægt på at sikre, at der pågår en tæt og løbende dialog mellem de tre aktører og med den enkelte borger, således det sikres, at kan reageres relativt hurtigt, når den enkelte borger er parat til at tage det næste skridt og/eller hvis der opstår behov for ændringer i indsatsen.

Et centralt element ved projektet er endvidere muligheden for at inddrage pårørende, netværk og/eller frivillige. I tråd med den overordnede tilgang er det frivilligt om borgeren ønsker at inddrage og/eller gøre brug af denne mulighed.

De pårørende er i denne henseende ikke tænkt som direkte brobyggere til arbejdspladserne – men som støttepersoner i forbindelse med møder, hvis borgeren ønsker, de er med.

2 Overordnet status

Opstart

Projektet startede op i begyndelsen af 2016 med ansættelsen af projektlederen, som startede 1. marts 2016. Der blev endvidere ansat en jobstøttemedarbejder. Jobstøttemedarbejderen havde tidligere været ansat i Jobcenter Syddjurs og her bl.a. varetaget rollen som fleksjob ambassadør.

Projektlederen, jobstøttemedarbejderen udgør sammen med en repræsentant fra hver af de tre jobcentre projektets indsatsgruppe.

¹ Kilde:

<http://brugdinrampe.dk/om%20projektet/metoden/teoretisk%20ramme.html>

Den første tid blev brugt på at få de organisatoriske rammer på plads og på at opkvalificere indsatsgruppen, samt på at rekruttere frivillige og pårørende til projektet. Herudover blev den første periode anvendt på at udarbejde informationsmateriale til borgerne og virksomhederne.

Lige efter at projektlederen var blevet ansat, brugte hun bl.a. tid på at besøge alle de tre jobcentre og tale med fleksjobgrupperne i de enkelte jobcentre. Formålet med møderne var bl.a. at udbrede kendskabet til projektet og aftale rammerne for, hvordan projektet løbende kan opsamle og videregiver erfaringer.

Hvad angår rekrutteringen af frivillige, så der i starten af projektperioden afholdt informationsmøder og sat opslag op i frivillige centrene i Randers, Odder og Aarhus. Målet var at rekruttere 8-10 frivillige i Aarhus og 4-5 i henholdsvis Odder og Randers.

Opstartsperioden blev ligeledes anvendt på at planlægge netværksmøder for pårørende. Målet med netværksmøderne har været at klæde de pårørende på i forhold til at optimere deres viden om og muligheder for at understøtte borgeren, blandt andet ift. noget om krav og roller.

Driftsperioden

Projektet kom først rigtigt i drift i september måned 2016, hvor rekrutteringen af borgere blev påbegyndt. I de første måneder frem til årsskiftet lykkedes det at rekruttere 40 borgere.

Rekrutteringen er foregået lidt forskelligt i de tre jobcentre:

I Randers er det sagsbehandlere i fleksjob afdelingen, der finder borgerne og forholder dem projektet. Hvis de er interesseret, visiteres de til projektet.

I Odder får de borgere, der er visiteret til fleksjob, og som har psykiske problemer, tilbud om at deltage i projektet. Nogle siger nej, fordi det er for angst provokerende. Det er kun, dem der vurderes at kunne profitere af at deltage, der får tilbuddet.

I Aarhus er det sagsbehandlere, der udvælger, hvem der skal deltage. Her lægges der vægt på, at de skal kunne drage nytte af det. Nogle fravælges, fordi de er for dårlige.

Projektet oplever, at det er sværere end forventet at rekruttere frivillige. Det er dog lykket i to af de tre kommuner. I den tredje kommune er det ikke lykket at fastholde de få frivillige, der meldte sig fra start. Det har i denne henseende vist sig heller ikke at være behov for helt så mange frivillige som forventet. Det skyldes dels, at de frivillige – i tråd med metoden "Du bestemmer" – kun bruges i det omfang, den enkelte borger selv ønsker det og det i øvrigt giver mening, dels at flere af borgerne har tilknyttet en støtteperson i forvejen, hvorfor det ikke i alle tilfælde har været relevant også at have en frivillig tilknyttet. Det er endvidere projektets erfaring, at det tager lang tid, inden en borger er klar til at få en frivillig. Mange af dem, opfatter ikke sig selv, som en der har behov for at have tilknyttet en frivillig (trods så spinkelt et netværk). Samtidigt har en del

svært ved at tror på, at der er frivillige, som vil bruge tid på dem uden at få penge for det.

I forhold til inddragelsen af de pårørende, har det vist sig, at langt de fleste borgere ikke er interesseret i at involvere deres pårørende/nær bekendte i den del af indsatsen, der vedrører deres vej tilbage på arbejdsmarkedet, hvorfor der heller ikke har været et så stort behov for pårørende, som først antaget. Der er dog flere, der har haft deres pårørende med til de individuelle samtaler. Derudover har de pårørende haft mulighed for at deltage i gruppe forløb for pårørende i SIND Pårørenderådgivning (SPR), samt få et kort individuelt forløb som pårørende i SPR.

Status ved midtvejsevalueringen

Status på projektet ved midtvejsevalueringen er, at projektet følger projektplanen og i tråd hermed har gennemført størstedelen af de planlagte aktiviteter, se afsnit 3.1.

Der er ændret lidt på bemanningen hos SIND Pårørenderådgivning i 2017. Bl.a. varetages rollen som jobstøtteperson af en anden end, den person, der startede i projektet. Den person, der har overtaget rollen, har også tidligere arbejdet med målgruppen og metoden "Du bestemmer". Herudover stopper den person, som har siddet i indsatsgruppen på Jobcenter Odders vegne ved udgangen af 2017. Vedkommende vil blive erstattet. Endelig er der tilknyttet en person i løn-tilskud i 30 timer ugentligt frem til udgangen af 2017.

Projektet har endvidere ændret på arbejdsfordelingen siden starten, hvor det var planen, at de personer, der sidder i SIND Pårørenderådgivning (SPR) alene skulle stå for de individuelle forløb og jobstøttepersonen for kontakten med virksomhederne. I dag har alle i projektet både individuelle forløb og kontakt til virksomhederne, idet det har vist sig, at der gik både viden og den tætte relation med borgeren tabt ved den oprindelige model. Erfaringen er, at det er vigtigt, at det er dem, der kender de enkelte borgere bedst, der også har kontakten med virksomhederne og med borgerne i virksomhedsforløbet. Herved sikres det, at den tætte relation bevares, og den særlige viden om den enkelte borger kan videreformidles til virksomheden.

Projektet fortæller i forbindelse med midtvejsevalueringen, at de har meget travlt i forhold til at nå de planlagte aktiviteter, herunder ikke mindst i forhold til at understøtte de nu 110 borgere, der er rekrutteret til projektet.

Projektet har måttet sige nej til flere borgere lige nu, da de ikke har ressourcer nok til at tage flere ind og samtidigt levere den indsats, som er nødvendig for at få borgerne i job og sikre, at de bliver fastholdt. Når det kræver relativ mange ressourcer, skyldes det dels, at det tager en del tid af gøre de enkelte borgere klar til at kunne starte i praktik eller fleksjob, herunder at opbygge den nødvendige tillid og tætte relation, dels at der skal følges løbende og ofte op på de enkelte borgere, når de er ude i virksomhederne. Projektet har som minimum kontakt med borgerne og virksomhederne hver 3. måned, når borgerne er kommet i job. Nogle har de hyppigere kontakt med, da de fortsat går i til samtaler i SIND Pårørenderådgivning og/eller hos deres kontaktperson i Indsatsgruppen. Inden de kommer i job er kontakten hyppigere og består som minimum af kontakt en gang om måneden.

Projektet fortæller, at de det at det tager lang tid at gøre de enkelte borgere klar til at deltage i praktik også hænger sammen med, at borgerne indimellem kan være nød til at træde et skridt tilbage igen og eventuelt holde en pause, hvis deres sygdom pludselig forværres og/eller de skal have indkøbt ny medicin, som tager tid før det virker. Forværringerne kan i nogle tilfælde være relateret til indsatsen og her til, at borgerne ikke selv er helt klar over præcis, hvad det er der vil stresse dem i en jobsituation før de oplever det.

Udover den løbende indsats og kontakt med de 110 borgere, så bruger indsatsgruppen ligeledes tid på at udarbejde indsatsplaner for de enkelte borgere og på at registrere alle aktiviteterne i projektet. De tre medarbejdere fra jobcentrene fortæller i forbindelse hermed, at de samtidigt er jobkonsulenter, og derfor også skal gennemføre registreringer i deres eget system, hvilket også tager tid.

Projektet og projektets styregruppe vil derfor gerne have ændret måltallet for antallet af visiterede borgere fra 165 til 125, så der bliver ordentlig tid til at sikre, at de borgere, der er inde i projektet nu kommer i job og fastholdes i job. I denne henseende foreslår projektet, at de stopper indtaget til projektet i april 2018.

Evaluators støtter dette.

I forhold til samarbejdsmodellen så har projektet gennem hele perioden fastholdt en tæt dialog mellem de tre aktører: SIND Pårørenderådgivning-de tre jobcentre-virksomhederne.

Konkret besøger repræsentanter fra SIND Pårørenderådgivning to gange om året hver af de tre jobcentre, hvor de holder møder med lederne og repræsentanten fra indsatsgruppen. Formålet hermed er at få udbredt de opnåede erfaringer og skabt ejerskab i jobcentret.

Styregruppen, der består af repræsentanter fra de tre aktører, mødes hver 6. måned og følger aktivt med i projektet og projektets fremdrift.

Herudover har alle indsatsgruppen en løbende og tæt dialog med de virksomheder, som projektdeltagerne er i praktik hos eller ansat hos. Projektet fortæller i denne henseende, at de har lagt stor vægt på at have en tæt og løbende dialog med virksomhederne og de borgere, der har været tilknyttet de enkelte virksomheder, herunder på at facilitere en god relation mellem borgeren og virksomheden. Dette har virksomhederne i høj grad anerkendt. Det er i denne henseende projektets erfaring, at den tætte relation har været afgørende for at de har kunnet lade sig gøre at få virksomheder til at bidrage i det omfang, de har gjort.

Nedenfor følger en mere detaljeret gennemgang af opfyldelsen af de enkelte mål for projektet.

3 Målopfyldelse

3.1 Aktivitetsmål

Projektet har gennemført de planlagte aktiviteter og følger projektplanen, jf. tabellen neden for.

Konkret er der, som nævnt, på nuværende tidspunkt (november 2017) rekrutteret i alt 110 borgere til projektet. Måltallet for hele perioden er 165. Måltallet ville sikkert kunne nås, hvis det alene er et spørgsmål om kvantitet, men givet at det kræver en del tid at gøre borgerne klar til at kunne starte i praktik/fleksjob og fastholde dem, anmoder projektet om at stoppe indtaget i april, hvor de forventer at være nået op på ca. 125 borgere. Hermed vil der være den nødvendige tid i den resterende projekt periode frem til 31. december 2018 til at sikre, at 60 procent fastholdes i jobbet i minimum 6 måneder.

Projektet har endvidere gennemført de planlagte opkvalificeringstiltag, jf. oversigten neden for. Dette sket allerede i 2016 og før rekrutteringen af borgere.

Før rekrutteringen af borgerne blev påbegyndt, udarbejdede projektet som nævnt, også informationspjecer til borgerne og virksomhederne, samt oprettede en Facebook side og en projekt hjemmeside. På projektets hjemmeside findes der både en beskrivelse af projektet, projektets organisering og metoder, samt link til de to pjecer. Herudover indeholder hjemmesiden kontaktoplysninger på indsatsgruppen.

AKTIVITETSMÅL		
Aktiviteter	Mål	Status ved midtvejsevalueringen
A1: Udvikling af samarbejdsmodel	1	✓: Der blev udviklet en samarbejdsmodel tidligt i projektperioden med løbende møder i indsatsgruppen og med styregruppen.
A2: Antal personer med psykisk sygdom, som skal deltage i projektet	165	(✓): På nuværende tidspunkt er der rekrutteret i alt 110 borgere til projektet.
A3: Gennemført tre opkvalificeringsforløb/kurser for indsatsgruppen	3	✓: Der er i 2016 afholdt tre kurser for indsatsgruppen. 1.) en-dags kursus med Psykiatrifonden, og 2.) et to-dagskursus i metoden "Du bestemmer", samt 3.) et en-dags kursus med Specialfunktionen for Job og Handicap om de handicapkompenserende ordninger.
A4: Gennemført fastholdelsesdialog med virksomhederne	1 /virk.	✓: Projektet har minimum kontakt med virksomhederne hver 3. måned, når borgeren er i job. Når borgeren er i virksomhedspraktik er kontakten hyppigere.
A5: Udarbejdet formidlingsmateriale til virksomhederne (pjece)	1	✓: Der er udviklet en pjece til virksomhederne, som er lagt ud på projektets hjemmeside og som også bliver udleveret ved henvendelse.

A6: Udarbejdet hjemmeside om projektet også facebook side	1	✓: Projektet har oprettet en fyldig hjemmeside og en åben facebook side.
A7: Udarbejdet informationsmateriale til borgerne/målgruppen (pjece)	1	✓: Der er udviklet en pjece til borgerne, som er lagt ud på projektets hjemmeside, samt udleveret til borgerne i forbindelse med første kontakt.
A8: Udarbejdet retningslinjer til sagsbehandlernes	1	✓: Der er udarbejdet retningslinjer for sagsbehandlernes arbejde
A9: Udarbejdet en samarbejdskontrakt med frivillige mentorer	1	✓: Der er udarbejdet og underskrevet samarbejdskontrakter med de frivillige
A10: Afholdt informationsmøder for de frivillige på de tre frivilligecentre	3	✓: Der er afholdt informationsmøder i de tre frivilligecentre og opsat opslag

3.2 Resultatmål

3.2.1 Resultatmål på kort sigt

På kort sigt handler det i høj grad om, at aktørerne i samarbejdsmodellen og borgerne selv har fået en række nye kompetencer og øget viden, som led i at skabe den ønskede forandring for målgruppen. Som det fremgår af tabellen neden for, så har projektet nået hovedparten af de fastsatte mål i denne henseende.

Midtvejsevalueringen viser bl.a., at de tre kursusforløb og arbejdet med målgruppen har givet indsatsgruppen en øget viden om psykiske sygdomme, og om hvordan personer med psykiske sygdomme kan mestre en hverdag med job, samt om hvilke handicapkompenserende ordninger, der er relevante for målgruppen.

Indsatsgruppen påpeger, at det ikke kun handler om øget viden og kompetencer, men også tilgangen og de nødvendige ressourcer til at implementere den rette tilgang.

RESULTAT MÅL PÅ KORT SIGT		
Resultatmål – kort sigt:	Mål	Status ved midtvejsevalueringen
B1: Antal deltagere (målgruppen), der oplever, at de har fået øget viden om, hvordan de skal mestre en dagligdag med job - handlekompetencer	50 %	Det spørges der først ind til ved slutevalueringen
B2: Antal personer i indsatsgruppen, der oplever, at de har fået øget og relevant viden om, hvordan de understøtter personer med psykisk sygdom i forhold til at opnå et dagligdagsliv med job (opnået viden om pædagogiske metoder i forhold til at empower målgruppen)	100 %	✓: Indsatsgruppen fortæller, at de har fået øget og relevant viden om, hvordan de understøtter personer med psykisk sygdom i forhold til at opnå en dagligdag med job. De understreger i relation hertil, at det i høj grad handler om tilgangen og ressourcerne og mulighederne at spotte og tage de rigtige skånehensyn.

B3: Antal personer i indsatsgruppen, der oplever, at de har fået øget og relevant viden om, hvad der skal til for at personer med psykisk sygdom kan mestre et job (kursus afholdt psykiatrifonden).	100 %	✓: Indsatsgruppen er ligeledes enige i, at de har fået øget og relevant viden om, hvad der skal til for at personer med psykisk sygdom kan mestre et job. De understreger vigtigheden af at have værktøjer, så de kan vejlede både borgere og virksomheder.
B4: Antal personer i indsatsgruppen, der oplever, at de har fået øget og relevant viden om de handicapkompenserende ordning-er.	100%	✓: Indsatsgruppen er også enige i, at de har fået øget og relevant viden om de handicapkompenserende ordninger, og fortæller, at det især er personlig assistance og muligheden for at anvende mentor i starten, der anvendes.
B5: Antal arbejdspladser, der har ansat en person med psykisk sygdom, som har fået øget viden om håndteringen af de skåne hensyn den psykiske sårbare har (Måles i forbindelse med opfølgningssamtalen)	60 %	Følges først op på det i 2018.

3.2.2 Resultatmål på lang sigt

På lang sigt handler det om egentlige adfærdsforandringer.

Midtvejsevalueringen viser, at indsatsgruppen selv vurderer, at de kan bruge de opnåede kompetencer og viden til at understøtte at borgerne opnår og fastholder et fleksjob.

Hvad angår målgruppen og de pårørende, er der ikke et samlet billede endnu, men det vil blive fulgt op på ved slutevalueringen.

Som det også fremgår at tabellen neden for, så er der ikke blevet inddraget det omfang pårørende, som det var forventet, hvilket hænger sammen med, at borgerne ofte ikke har ønsket at få inddraget deres pårørende/netværk. Og da det er dem, bestemmer, så har projektet accepteret dette.

RESULTAT MÅL PÅ LANG SIGT		
Resultatmål – lang sigt:	Mål	Status ved midtvejsevalueringen
C1: Antal personer i målgruppen, der oplever, at de kan bruge deres handlingskompetencer i hverdagen (mestre en dagligdag med job)	50 %	Trækkes først i forbindelse med slutevalueringen.
C2: Antal arbejdspladser, der oplever, at den opnåede viden betyder, at de i dag er bedre i stand til at fastholde målgruppen	65 %	Virksomhederne spørges først i 2018.
C3: Antal personer i indsatsgruppen, der oplever, at de kan bruge den viden de har opnået i forbindelse med projektet til at støtte målgruppen i at opnå og fastholde et fleksjob	100 %	✓: Indsatsgruppen giver udtryk for, at de kan bruge den viden, de har opnået i forbindelse med projektet til at støtte målgruppen i at opnå og fastholde et fleksjob.
C4: Antal oprettede varige fleksjob målrettet målgruppen	60% (99 personer)	(✓): På nuværende tidspunkt er der oprettet 28 varige fleksjob

		målrettet målgruppen. Det svarer til en målopfyldelse på ca. 25 procent.
C5: Antal personer i netværket, der oplever, at de er bedre istand til at støtte målgruppen i forhold til at få hverdagen med job til at fungere.	40 %	Der er ikke fulgt op på tallet endnu , men det påpeges, at der ikke er inddraget det antal pårørende, som det var forventet. Det skyldes bl.a. brugen af metoden "Du Bestemmer", og at borgerne ikke selv ønsker at få inddraget deres pårørende/netværk. (I 2018 spørges de frivillige mentorer bl.a. om de mener, de har været med til at gøre en forskel, og borgeren spørges ind til det samme i slutevalueringen)

3.3 Effektmål

Målet for projektet er at 60 procent af de visiterede fleksjobgodkendte borgere er ansat i fleksjob ved projektafslutning i 2018 og har været det i minimum 6 måneder.

Status er på nuværende tidspunkt, at 10 i dag har været i job i mere end 6 måneder.

4 Erfaringer og læringer

Projektet har gennem projektperioden gjort en række værdifulde erfaringer og læringer i forhold til både samarbejdsmodellen, indsatsen overfor borgerne, herunder med brugen af metoden "Du bestemmer" og med rekrutteringen og inddragelsen af frivillige og pårørende.

Samarbejdsmodellen – SIND Pårørende rådgivning-de tre jobcentre-virksomhederne:

- › Det er projektets erfaring og læring, at det er vigtigt, at der på forhånd og dermed inden projektstart, er indgået konkrete aftaler om **rolle- og ansvarsfordelingen** og om, hvor **mange borgere de enkelte jobcentre er forpligtede til at visitere til projektet**. I forhold til sidstnævnte har det betydet, at projektet ikke har skullet bruge tid på at drøfte dette spørgsmål efterfølgende.
- › Den aktive **inddragelse af en medarbejder fra hver af de tre deltagende jobcentre i indsatsgruppen**, samt de halvårlige møder mellem SIND Pårørende-rådgivning og repræsentanten fra jobcentret og dennes leder, har haft stor betydning for ejerskabet i de tre jobcentre, herunder ikke mindst for den løbende udbredelse af de erfaringer, der er gjort i projektperioden.
- › I forhold til virksomhederne er det læringen, at **virksomhederne tager godt imod projektet**, og at de som hovedregel gerne vil have målgruppen i praktik. Det er samtidigt en væsentlig læring, at det er vigtigt, at der skabes tætte relationer til virksomheder og relationer, som er baseret på gensidig tillid. Det er projektets erfaringer, at det forudsætter løbende dialog med

virksomhederne og tæt opfølgning, samt at det er den samme konsulent, som har dialogen med virksomheden over tid.

- > Det er endvidere erfaringen og læringen, at det har været meget nyttigt at have en **følgegruppe** bestående af både politiker, øverste leder i Jobcenter Aarhus, virksomhedsejer m.m., samt en styregruppe med repræsentanter fra ledelsen i de deltagende Jobcentre og fra SIND Pårørenderådgivning. Det har givet den nødvendige ledelsesopbakning og -fokus.

Indsatsen overfor borgerne:

- > Det er projektets generelle erfaring, at **der skal bruges relativ lang tid på at afklare de enkelte borgere**, inden de er klar til at deltage i praktikforløb. Det er i denne henseende erfaringen, at deltagerne typisk er langt fra arbejdsmarkedet, når de starter i projektet. De har samtidigt ofte tidligere været i flere kortvarende virksomhedspraktikker uden det har ført til noget. Det betyder, at der ofte skal bruges en del tid på at gøre dem klar til at starte på endnu et praktikforløb og/eller fleksjob på få timer.
- > Det er endvidere erfaringen, at en relativ stor del af borgerne er **børn af psykisk syge forældre og selv har børn, som har psykisk sygdom**. En del har endvidere **misbrugsproblemer**. Der er således typisk tale om en gruppe med relative massive problemer og et svag netværk.
- > Det er samtidigt erfaringen og læringen, at det er afgørende, at der bruges **den nødvendige tid** til at opbygge en tillidsbaseret relation og til at gøre dem klar til at tage deres egne beslutninger og vurderinger. Det er i denne henseende projektets erfaring, at det kan være en fordel, at afklaringen sker i regi af SIND Pårørenderådgivning, da borgerne så ikke på samme måde frygter, at det de fortæller kan få konsekvenser for deres forsørgelse og/eller børn.
- > I tråd hermed er det erfaringen, at det er nødvendigt, at **indsatsen er fleksibel**, idet afklaringsfasen er forskellig fra person til person, herunder behovet for antal møder og tidspunkterne for afholdelsen af møderne. Flexibiliteten er endvidere nødvendig, idet der kan være nogle, som får det værre sygdomsmæssigt undervejs og/eller som har behov for tage sig af egne pårørende med psykisk sygdom.
- > Projektet har rigtig **gode erfaringer med tilgangen "Du bestemmer"** i forhold til denne målgruppe, idet den giver mulighed for, at der er den nødvendige rum og tid til, at borgeren kan "følge med". Metoden understøtter således flexibiliteten i indsatsen. Det understøtter samtidigt opbygningen af en tillidsbaseret relation og dermed grundlaget for, at der kan arbejdes videre med borgerens mål. Indsatsgruppen påpeger i relation hertil, at metoden i høj grad også er med til at give borgeren et **medansvar for indsatsen og for eget liv**, samt en erkendelse af, at de har ret til at komme til orde.
- > Projektet har også gode erfaringer med at **nedskrive de aftaler, der indgås**. Konkret foregår det ved, at aftalerne indskrives i indsatsplanen og at borgeren får en kopi heraf ved hvert møde. På den måde er det begge (borger og

kontaktperson), der har ansvar for at følge indsatsen ud i livet. Indsatsgruppen fortæller i forbindelse hermed, at de giver borgerne opgaver fra gang til gang, og at borgerne i tråd med den metodiske tilgang er med til at definere, hvad der kan lade sig gøre.

- > Endelig er det erfaringen og læringen, at det er meget **vigtigt, at den løbende og tætte kontakt fortsætter, når borgerne er ude i virksomhederne**, således det er muligt at forebygge tilbagefald.

Rekrutteringen af frivillige og pårørende:

- > Det er erfaringen, at det har **taget længere tid end forventet at rekruttere frivillige til projektet**. Projektet har i denne henseende oplevet, at der i dag er stor konkurrence om brugen af frivillige, herunder at det at være frivillige i forhold til personer med psykiske sygdomme ikke har været helt så populært som at være frivillige i forhold til flygtninge og børn/unge generelt.
- > Projektet har fra start **valgt kun at gå efter modne frivillige**, da det kræver en vis modenhed at kunne optræde i rollen som frivillig støtteperson for personer med psykisk sygdom. Det er projektets erfaring, at det har været et rigtigt valg. Det har i denne henseende ikke kun været et spørgsmål om alder, idet der også indgår en frivillig, som er studerende.
- > Flere af de frivillige er på arbejdsmarkedet, hvilket har vist sig at være en succes, idet de har kunnet bistå med relevante erhvervsmæssige erfaringer og konkret hjælp.
- > I forhold til de frivillige er det endvidere projektets erfaring, at det har været en udfordring, at der ikke er en kultur for at anvende frivillige i jobcentre. Det har derfor ikke været naturligt at italesætte dette tilbud i jobcentre regi. De frivillige, der er tilknyttet borgerne, er sket via SIND Pårørende-rådgivning.
- > Trods det relative lille brug af frivillige mentorer er det erfaringen, at **det giver god mening**, idet en del af borgerne, som nævnt, næsten ingen social kontakt har. Det er således også erfaringen, at de borgere, der har haft frivillige tilknyttet har været meget glade for det og givet udtryk for, at de var glade for, at der var nogen, der gad bruge tid på dem.
- > Projektet har ikke opnået så stor erfaring med at inddrage pårørende, idet borgerne ofte ikke har været interesseret i at inddrage deres pårørende/netværk eller ikke haft et netværk/pårørende, som de har kunnet involvere.

5 Samlet vurdering

Det er evaluators vurdering, at projektet i høj grad er veldrevet og har opnået nogle interessante resultater og læringer undervejs, som der kan bygges videre på.

Evaluators vil især fremhæve det tætte samarbejde mellem SIND Pårørenderåd-givning og de tre jobcentre i indsatsgruppen og mellem indsatsgruppen og virksomhederne, som værende meget centralt for projektets resultater. Det forhold, at der har siddet en repræsentant fra hver af de tre jobcentre i indsatsgruppen og at der på forhånd har været klare aftaler om, hvor mange borgere hver af de tre jobcentre skulle visitere til projektet, har uden tvivl gjort samarbejdsrelationen mellem SIND Pårørenderåd-givning og jobcentrene mere smidig, og betydet at fokus har kunnet være på at understøtte målgruppen og dele erfaringer og læringer undervejs. Herudover er der ingen tvivl om, at projektet har opnået nogle spændende erfaringer med brugen af metoden "Du bestemmer" i forhold til den konkrete målgruppe. Den har muliggjort, at borgerne har fået den nødvendige tid og rum til at udvikle deres jobparathed, samtidigt med at den har gjort dem medansvarlige for vejen dertil. Metoden har endvidere understøttet at der er opnået tillid mellem borgerne og deres kontaktpersoner i indsatsgruppen. Alle tre ting er væsentlige for borgernes efterfølgende sandsynlighed for at komme i beskæftigelse og blive fastholdt.

Projektet har også opnået lærerige erfaringer med brugen af frivillige og pårørende. Om end brugen af hverken frivillige eller pårørende har haft det omfang, som det var tænkt, at der var behov for fra projektstart. Brugen af pårørende har i denne henseende vist sig at være mindre relevant end tænkt, mens brugen af frivillige har vist sig at være relevant under de rette forudsætninger. Det skal bl.a. helst være voksne og gerne nogle med erhvervsmæssig baggrund. Samtidigt skal der tages hensyn til, om borgeren i forvejen har tilknyttet en støttekontaktperson, som dækker borgerens behov for støtte, samt og ikke mindst om det er relevant for borgerens afklaring.

Projektet ønsker at reducere måltallet for antallet af visiterede borgere fra 165 til 125 og stoppe indtaget i april 2018, så der bliver den nødvendige tid til at sikre at 60 procent af de visiterede opnår og fastholdes i et job i minimum 6 måneder. Dette støtter evaluators.